

Akụkọ Nzuzo nke Amaokwu nke Iri Anọ — Nomba Iri na Anọ

Ahụhụ nke Abụọ — Akụkọ Mbụ

Jeff Pippenger
2026-06-05

N'isiokwu gara aga anyị kwereọ njirimara amụma nke opi nke ise, nke bụ ahụhụ mbụ, na iwu Ụka nke Sọnde na-abia n'oge na-adighi anya. Itule opi nke ise dika nke mbụ n'ime opi atọ ikpeazu, site n'uzọ ahụ nke mbụ na-egosi nke ikpeazu, na-eme ka orụ amụma nke Islam nke ahụhụ mbụ kwereọ na ala oma jijiji nke Mkpughe iri na otu. Enwetara m ozi intaneti sitere n'aka enyi m n'ubochi sochirinụ mgbe anyị kparitachara isiokwu a n'ogbakọ Sabbath, enyi m ahụ kwa nokwa na-agbalị ikwekọ opi nke isii, nke bụ ahụhụ nke abụọ, na iwu Ụka nke Sọnde na-abia n'oge na-adighi anya. Nke a bụ uzọ ziri ezi n'ihi na opi atọ ikpeazu bụ ahụhụ atọ.

M wee le, ma nū otu mmụọ ozi ka ọ na-efeghari n'etiti eluigwe, na-ekwu n'oké olu, Ahụhụ, ahụhụ, ahụhụ, diri ndi bi n'ụwa n'ihi olu ndi ozọ nke opi nke ndi mmụọ ozi atọ ahụ, ndi ka ga-akpọ opi ha! Mkpughe 8:13.

Opi-ufu atọ ikpeazu bụ ihe nnochianya puru iche n'ime opi-ufu asaa ahụ, dika ụka atọ ikpeazu si buru ndi di iche n'ebe anọ mbụ nọ, nakwa dika akàrà atọ ikpeazu si di iche n'ime akàrà asaa ahụ. A na-ekwuputakarị eziokwu amụma a otutu mgbe n'ime afọ ndi gafeworo. Tinyere itule ihè a na-enweta site n'itule ahụhụ mbụ na nke atọ dika ihe nnochianya Alfa na Omega, anyi aghaghikwa itule ahụhụ atọ ahụ dika itinye amụma n'orụ ugboro atọ.

Ngwa nke amụma ugboro atọ na-egosi na àgwà amụma niile nke ahuhu mbụ na nke abụọ ga-adikwa n'ahuhu nke atọ. Ahuhu mbụ bụ Islam nke Arabia, ahuhu nke abụọ bukwa Islam nke Turkey. E nyere ahuhu mbụ ka ọ "ta ahụhụ," e nyekwara ahuhu nke abụọ ka ọ "gbuo" otu uzọ n'ime atọ nke umu mmadu.

Ahụhụ nke Ahụhụ Mbụ

E nyekwara ha iwu ka ha ghara igbu ha, kama ka ha hu ha ahụhụ onwa ise: ahụhụ ha dikwa ka ahụhụ nke agù, mgbe ọ na-agba mmadu. ... Ha nwekwara odu di ka nke agù, e nwekwara mkpọ n'odu ha: ike ha bukwa imeru mmadu onwa ise. Mkpughe 9:5, 10.

Onwu nke Ahụhụ nke Abụọ

A tohapurukwa ndi mmu-ozi anọ ahụ, ndi e doziri maka otu awa, na otu ubochi, na otu onwa, na otu afọ, ka ha gbuo uzọ nke atọ nke ndi mmadu. ... Site n'ihe atọ ndi a ka e ji gbuo uzọ nke atọ nke ndi mmadu, site n'oku, na n'anwuru oku, na n'ovu sulpho, nke sitere n'onu ha puta. Mkpughe 9:15, 18.

Abụọ n'ime uzọ atọ nke mmadu ndi a na-egbughi, echeharighi.

Ma ndi fọduru n'ime mmadu, ndi e jighi orja ojojo ndi a gbuo, ha echegharighikwa n'oru aka ha, ka ha ghara ife ndi mmuo ojojo, na arusi nke olaedo, na nke olaocha, na nke ola kopa, na nke nkume, na nke osisi: ndi na-apughị ihu uto, ma o bu inu ihe, ma o bu iga ije: Ha echegharighikwa n'ime igbu mmadu ha, ma o bu mgbaasi ha, ma o bu ikwa iko ha, ma o bu izu ohi ha. Mkpughe 9:20, 21.

Opi asaa ndi ahụ na-anochi anya orja ikpeazu asaa ahụ, ma n'amaokwu nke iri abuo a na-akpo opi ndi ahụ orja. United States bu otu uto n'ime ato nke njiko ato ahụ nke dragon ahụ, anu ohia ahụ na onye-amuma ugha ahụ, a na-egbukwa ya di ka alaeze nke isii n'iwu Uka banyere Sonde. E wetara onwu ya n'ih i ofufe ugha, nke a na-anochi anya ya site n'"oru aka ha," "ofufe" nke "ndi mmuo ojojo na arusi olaedo, na olaocha, na ola kopa, na nkume, na nke osisi," nke "igbu mmadu," "igba afa," "ikwa iko" na "izu ohi."

Ofufe ugha, nke e ji ofufe ubochi Sonde mee ihe nnochianya ya, bu "ihe kpatara" nke a ga-echeghari ncheghari n'ih ya; ma ha echegharighi, ya mere "nsonaazu" ya bu ahuhu na onwu nke ukpara Islam wetara. O bu ezie na e gburu otu uto n'ime uto ato nke mmadu, ya bu, United States, n'oge iwu Sonde, uto abuo ndi ozo n'ime uto ato echegharighi.

Ahuhu Na Ndi Mmuo Ozi

Ahuhu nke mbu na nke abuo kwekoro na ndi mmuo ozi nke mbu na nke abuo n'akuko ihe mere eme nke ndi Miller, a na-emegharikwa akuko ahụ ruo n'otu mkpuru edemede ya di n'akuko ihe mere eme nke nari puku otu na iri anọ na anọ. Akuko ihe mere eme nke nari puku otu na iri anọ na anọ bu akuko ihe mere eme nke mmuo ozi nke ato, o na-ekwekwa na ahuhu nke ato. Di nno ka a na-emeghari akara uto nke akuko ihe mere eme nke ndi Miller n'akuko ihe mere eme nke nari puku otu na iri anọ na anọ, otu a kwa, a ga-emeghari akara uto nke ahuhu nke mbu na nke abuo n'akuko ihe mere eme nke mmuo ozi nke ato.

"E nyere ozi nke mbu na nke nke abuo n'afọ 1843 na 1844, ma anyi no ugbu a n'okpuru mkpasa nke ozi nke ato; ma ozi ato ahụ ka dikwa mkpa ka a nogide na-ekwusa ha. O dikwa mkpa taa dika o di la mgbe o bu la gara aga na a ga-ekwughachi ha nye ndi na-achọ eziokwu. Site n'akwukwo na site n'olu ka anyi ga-eme ka mkpasa ahụ daa uda, na-egosi usoro ha, na etu amuma ndi ahụ si aru oru, bu ndi na-eduga anyi n'oz i mmuo ozi nke ato. O nweghi ike idiri ozi nke ato ma o buru na nke mbu na nke nke abuo adighi. Ozi ndi a ka anyi ga-enye uwa n'akwukwo e biputara, n'okwuchukwu, na-egosi n'usoro akuko ihe mere eme amuma ihe ndi dirila adi na ihe ndi ga-adi." Selected Messages, book 2, 104.

Oru anyi dika ndi na-amu amuma bu ijikota ozi mmuo ozi nke mbu na nke abuo n'ime ozi mmuo ozi nke ato. Enweghi ozi abuo mbu ahụ, a pughi inwe ozi nke ato, n'ih na "a pughi inwe nke ato ma e wezuga nke mbu na nke abuo." Nke a bu eziokwu n'ih gbasara 'usoro,' n'ih na o buru na e nweghi nke mbu na nke abuo, mgbe ahụ nke ato bu n'ez iokwu nke mbu. O bu kwa eziokwu n'ih gbasara 'odinaya,' n'ih na njirimara amuma nke nke mbu na nke abuo na-akowaputa njirimara nke nke ato. N'uto mgbakọ na mwepu, enweghi nke ato ma e wezuga nke mbu na nke abuo, ma n'uto amuma, enweghi ihe-ama n'ime mmuo ozi nke ato, ma o buru na e hapu ihe-ama nke nke mbu na nke abuo.

“Chineke enyewo ozi nke Mkpughe 14 onodu ha n’usoro amuma, oru ha agaghikwa akwusi ruo n’ogwugwu akuko ihe mere eme nke uwa a. Ozi nke mmuo-ozu mbu na nke abuo ka bu eziokwu maka oge a, ha ga-esokwa nke a na-eso n’ahiri otu. Mmuo-ozu nke ato na-ekwusa ido aka na nti ya n’olu ukwu. ‘Mgbe ihe ndi a gasiri,’ ka Jon kwuru, ‘ahuru m mmuo-ozu ozo ka o si n’eluigwe ridata, onye nwere ike di ukwu, e wee mee ka uwa mua ihè site n’ebube ya.’ N’ime ihè a, a chikotara ihè nke ozi ato ahụ niile.” The 1888 Materials, 803, 804.

Oru anyi bu igosi “n’usoro nke akuko ihe mere eme amuma ihe ndi meworo” n’ime mmeghari nke ndi Millerait, “na ihe ndi ga-adikwa” n’ime mmeghari nke otu nari puku na puku iri anọ na anọ ahụ.

“Onyenwe anyi na-aga ita uwa ahuhu n’ihi ajo omume ya. O na-aga ita otu okpukpe di iche iche ahuhu n’ihi iju ha juru ihè na eziokwu e nyere ha. Ozi ukwu ahụ, nke na-ejikota ozi nke mmuo ozi mbu, nke abuo, na nke ato, kwesiri inye uwa. Nke a ga-abu ibu oru anyi.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 950.

Njikota ozi nke mmuo-ozu mbu na nke abuo bu ihe na-eme ka uwa nwuo ihè mgbe mmuo-ozu nke Mkpughe iri na asato si n’eluigwe ridata. O siri, “‘Mgbe ihe ndi a gasiri,’ ka Jon kwuru, ‘ahuru m mmuo-ozu ozo ka o si n’eluigwe na-abia, nwee nnukwu ike, uwa wee nwuo ihè site n’ebube ya.’ N’ime nwuo-ihè a, a na-ejikota ihè nke ozi ato ahụ niile.” A na-emezu “nwuo-ihè” ahụ metutara ka “uwa” “nwuo ihè” mgbe “a na-ejikota ihè nke ozi ato ahụ niile.” A ga-emekwa oru nke ijikota, ahiri n’elu ahiri, ozi ato ahụ site n’iweta akuko ihe mere eme nke ndi Millerite ka o buru ihe yiri ibe ya abuo na akuko ihe mere eme nke otu nari puku na iri anọ na anọ ahụ, ya na ahuhu ato ahụ.

Odida Babilon, dika mmuo ozi nke abuo kwusara ya, apughi ikewapu ya na ozi nke mmuo ozi mbu. Ozi nke mmuo ozi mbu kpoputara Obibia nke Abuo nke Kraist n’afọ 1843, ma mgbe ozi ahụ dara, mmetuta nke ozi ahụ butere odida nke uka ndi Protestant. Mmetuta ahụ bu mmuo ozi nke abuo; ihe kpatara ya bu odida nke mmuo ozi mbu. O buru na mmuo ozi mbu adighi, agaghị enwe odida Babilon dika mmuo ozi nke abuo kwusara ya. Ihe nke jikotara ihe kpatara ya na mmetuta ya onu bu “oge.” “Oge” ahụ (1843) emezuoghị, ma odida ahụ mutara “mmetuta” ahụ. “Ihe kpatara ya” bu njehie nke ikowa na amuma ato ndi ahụ, nke Miller ji ezighi ezi kwubie na ha ga-agwu ihe di ka afọ 1843. Amuma ato ahụ nke afọ 1335, 2300, na 2520, Miller kweere na ha ga-akwusi site n’ibia Kraist n’igwe ojii n’afọ 1843. Mgbe amuma oge ndi ahụ Miller ghotara n’uzo na-ezighi ezi dara, nke ahụ nyere ndi Protestant ihe kpatara ha ga-eji ju ozi nke mmuo ozi mbu, ma mmuo ozi nke abuo biarutere. Mmuo ozi mbu bu “ihe kpatara ya,” mmuo ozi nke abuo bukwere “mmetuta” ya.

A pughi ikewa ozi nke mmuo-ozu mbu na nke abuo, n’ihi na e jikotara ha n’amuma site n’oge amuma. E jikotara ahuhu mbu na nke abukwa n’amuma site n’“oge.” Amuma oge nke ahuhu mbu, nke na-akowaputa nari afọ iri ise nke mmekpa ahuhu, na-agwu kpomkwem n’ebe amuma oge nke nari afọ ato na iri itoolu na otu na ubochi iri na ise nke ahuhu nke abuo, nke na-egbu mmadu, malitere. Amuma oge na-ejikota ahuhu mbu na nke abuo, ma na-ejikotakwa ozi nke mmuo-ozu mbu na nke abuo.

Mmezu nke amuma oge nke ahuhu mbu na nke abuo nyere ozi mmuo ozi mbu ike ma wetara mmuo ozi nke Mkpughe isi nke iri ka o jiri ebube ya mee ka uwa maa ihè. N’ikwu banyere mmuo

ozi mbụ ahụ, Nwanyị White dere na a “gwara ya na ozi ya bụ ime ka ụwa jiri ebube ya maa ihè na ịdọ mmadụ aka ná ntị banyere iwe Chineke na-abịa.” Nke ahụ bụ nnọọ otu ozi ahụ nke mmụọ ozi nke atọ nke Mkpughe isi nke iri na asatọ.

“Mmụọ-ozi ahụ nke jikọtara onwe ya n’ikpọsa ozi nke mmụọ-ozi nke atọ ga-eme ka ụwa nile nwee ihè site n’ebube ya. A na-ebu amụma n’ebe a ọrụ ga-eru ụwa dum ma nwee ike pụrụ iche a na-ahụbeghị anya. Mmeghari banyere ọbibia Kraịst nke 1840–44 bụ ngosiputa di ebube nke ike Chineke; e buuru ozi nke mmụọ-ozi mbụ gaa n’ulọrụ mgbasasa-ozi-oma o bula n’ụwa, ma n’ufodu mba e nwere mmasi okpukpe kasinụ a hụworo n’ala o bula kemgbe Ndozighari nke nari afọ nke iri na isii; ma a ga-akachasi ndi a site n’imeghari di ike n’okpuru ịdọ aka ná ntị ikpeazu nke mmụọ-ozi nke atọ.

“Oru ahụ ga-adị ka nke Ụbọchị Pentikost. Dika e nyere ‘mmiri ozuzo mbụ,’ n’iwusa Mmụọ Nso na mmalite nke ozioma, ka o mee ka mkpuru di oké onu ahia too puta, otu a ka a ga-enye ‘mmiri ozuzo ikpeazu’ na mmechi ya maka imicha owuwe ihe ubi. ‘Mgbe ahụ ka anyi ga-ama, ma o buru na anyi anogide na-achọ ima Jehova: ọpupu Ya akwadoro dika ututu; O ga-abiakwutekwa anyi dika mmiri ozuzo, dika mmiri ozuzo ikpeazu na nke mbu n’elu ụwa.’ Hosea 6:3. ‘Ya mere, nwee obi utu, unu umu nke Zaijon, nurianu onu n’ime Onyenweanyi Chineke unu: n’ihi na O nyela unu mmiri ozuzo mbu n’oke kwesiri ekwesị, O ga-emekwa ka mmiri ozuzo zoooro unu, mmiri ozuzo mbu, na mmiri ozuzo ikpeazu.’ Joel 2:23. ‘N’ubochi ikpeazu, ka Chineke kwuru, Aga m awusa Mmụọ M n’elu anu ahụ niile.’ ‘O ga-erukwa na onye obula nke ga-akpoku aha nke Onyenweanyi ka a ga-azoputa.’ Oru Ndiozi 2:17, 21.”

“Oru ukwu nke ozioma agaghi ejedebe site n’ihu ngosiputa ike Chineke nke di ala kariya nke kpopotara mmalite ya. Amuma ndi mezuru n’iwusa mmiri ozuzo mbu na mmalite nke ozioma ga-emekwa ozo n’iwusa mmiri ozuzo ikpeazu n’ogwugwu ya. Ndi a bu ‘oge ime ka ume di ohuru’ nke Pita onyeozu lere anya n’ihu mgbe o kwuru, si: ‘Ya mere, chegharianu, laghachikwutekwanu Chineke, ka ehichapu mmehie unu, mgbe oge ime ka ume di ohuru ga-abia site n’ihu Onyenwe anyi; ma O ga-ezipu Jisos.’ Oru Ndiozi 3:19, 20.” The Great Controversy, 611.

Mmezu nke amuma oge nke ahuhu mbu na nke abuo mere ka mmu-ozi ahụ gbadata ime ka ụwa chaa n’ihè nke ebube ya n’afọ 1840, si otú a na-enye ike n’ozi nke mmu-ozi mbu; ma mmezu nke ahuhu nke atọ mere ka mmu-ozi ahụ gbadata ime ka ụwa chaa n’ihè nke ebube ya n’ubochi 9/11, si otú a na-enye ike n’ozi nke mmu-ozi nke atọ. A na-eme ka ihè a na-enye ụwa puta site n’ijikota mmeghari abuo ahụ n’oru ngwa-oru yiri ibe ya—ahiri n’elu ahiri. O bu ozi nke ahuhu atọ ahụ na-enye ike n’ozi nke ndi mmu-ozi atọ ahụ. A kpara ha onu dika ahiri abuo; otu bu nke ime, nke ozo bu nke mpuga. Ndi mmu-ozi atọ ahụ na-anochi anya oru nke ndi nke Chineke, a na-enyekwa oru ha ike site na mmezu nke ahuhu atọ ahụ. Nke mpuga bu Islam na oru amuma ya, nke imekwa bu Kraist n’ime ndi Ya—olileanya nke ebube. N’ihi nke a, e jikotara Juda na inyinya ibu n’amuma Jekob gbasara ihe nnochianya nke umu ya nwoke iri na abuo n’ubochi ikpeazu.

Jekob wee kpo umu ya ndi ikom, si, Kpokotan onwe unu onu, ka m wee gwa unu ihe ga-adakwasị unu n’ubochi ikpeazu. Kpokotan onwe unu onu, nuru, unu umu Jekob; geenukwa nti n’Izrel nna unu. ... Juda, o bu gi ka umunne gi ga-eto: aka gi ga-adị n’olu ndi iro

gi; umu nna gi ga-akpo isi ala n'ihu gi. Juda bu nwa odum: site n'eri o doputara, nwa m, i rigoworila elu: o kporo onwe ya ala, o dinara di ka odum, na dika odum toro eto; onye ga-akpalite ya? Mkpataka eze agaghi esite n'aka Juda puo, ma o bu onye na-enye iwu n'etiti ukwu ya, ruo mgbe Shailo ga-abia; o bukwu ya ka nnokokota nke ndi mmadu ga-adi. Na-ekekota nwa inyinya ibu ya n'osisi vain, na nwa inyinya ibu nne-ya n'osisi vain a hoputara; o ji mmanya saa uwe ya, na uwe ya n'obara mkporu vain: Anya ya ga-acha uhie site na mmanya, ezé ya ga-achakwa ocha site na mmiri ara ehi. Jenesis 49:1, 2, 8-12.

Kraist bu Odum nke ebo Juda, onye ji obara saa uwe Ya, onye bukwu "osisi vain a hoputara ahoputa," nke e jikotara n'amuma na "nwa inyinya ibu." Ozi mputa nke ahuhu ato ahụ ejikotara na ozi ime nke ndi mmuo-ozu ato ahụ. Mmuo-ozu mbu na nke abuo na-aga n'usoro kwekoró na mmuo-ozu nke ato, ya mere ahuhu mbu na nke abuo ga-aga kwa n'usoro kwekoró na ahuhu nke ato.

Igodo ahụ

Agha Nineve bu "igodo" nke na-eweta ochichiri nke Islam n'elu uwa mgbe a gwochara onya na-egbu egbu nke Okpukpe Katolik Rom n'iwu ubochi Sonde na-abia n'oge na-adighi anya, nke bu ala oma jijiji nke Mkpughe iri na otu ebe ahuhu nke ato na-abia na mberede. O na-abia n'ime "awa" nke ala oma jijiji ahụ.

N'otu awa ahụ kwa, e nwere nnukwu ala oma jijiji, otu uzó n'uzó iri nke obodo ahụ wee daa, e wee gbuo mmadu puku asaa n'ala oma jijiji ahụ: ndi foduru wee tuo egwu, wee nye Chineke nke eluigwe otuto. Ahuhu nke abuo agafeela; ma, lee, ahuhu nke ato na-abia oso oso. Mkpughe 11:13, 14.

Iwu ubochi Sonde na-amalite oge ule nke oyiyi nke anu ohia ahụ nye uwa, ma agha Nineve bu mkpisi-igodo nke na-achoputa mmeri e meriri alaeze nke isii ka a na-echeta akwuna Taja mgbe o malitere ibu abu ya n'ime mmezu nke Aisaja iri abuo na ato. Ule oyiyi nke anu ohia ahụ bu ule e si ekpebi odinihu ebighi ebi nke mmadu, a na-ekpekwa ya tupu oge amara emechie. Oge amara na-emechiri uwa mgbe Maikel guzoro oto. Oge ule nke oyiyi nke anu ohia ahụ nye uwa nke Mkpughe isi nke iri na ato, amaokwu nke iri na abuo gaa n'ihu, ka e ji oge ule nke oyiyi nke anu ohia ahụ nye United States mee ihe nnochianya ya.

"Mgbe Amerika, ala nke nnwere onwe n'okwukwe, ga-esonye na Pāpāsī n'imanye ako na uche na imanye mmadu ka ha sopusu sabbath ugha ahụ, a ga-eduba ndi mmadu nke mba o bu la n'elu uwa nile ka ha soro ihe atu ya." Testimonies, volume 6, 18.

Oyiyi ule oge nnwale nke onyinyo anu-ohia ahụ no na United States na-ekewa ma na-akachi akara puku otu nari na iri ano na ano nke Mkpughe isi nke asaa, oyiyi ule oge nnwale nke onyinyo anu-ohia ahụ maka uwa na-akachi akara igwe ukwu ahụ nke Mkpughe isi nke asaa.

"Mba ozó nile ga-agbaso ihe atu nke United States. O bu ezie na o na-ebute uzó, ma otu nsogbu ahụ ga-abiakwutekwa ndi anyi no n'akuku uwa niile." Testimonies, volume 6, 395.

Igodo nke agha Nineveh nochiri anya na-akara mmalite nke oge ule ihe oyiyi ahụ nye uwa, ebe n'otu oge ahukwa o na-akara njedebe nke oge ule ihe oyiyi ahụ nye United States. Igodo nke agha

Nineveh n'ochiri anya na-emegehe olulu enweghi nsotu nke na-eweta iju-mmiri nke Islam, nke a n'ochiri anya di ka ukpara n'uwa. Igodo ahụ n'ogwugwu nke mkpu etiti abali ka a jiri ihe atụ gosi site n'igodo nke na-emegehe otu olulu ahụ kpomkwem n'ime United States ná mmalite nke mkpu etiti abali.

A na-anochi anya mkpisi ugodi di na United States n'ime Levitikos iri abuo na ato dika emume opi, mgbe a tohapuru inyinya ibu na mmalite nke nkwsa nke mkpu etiti abali. A na-atughari mkpisi ugodi ahụ mgbe boolu oku nke Nashville bjarutere. Emume opi ahụ, na mwakpo a ga-ebuso Nashville mgbe a tohapuru Islam, bu ihe nnochianya nke agha Nineveh n'oge iwu ubochi Sonde.

Iwu Sonde bu njedebe nke ikwsa mkpu "etiti abali," n'ih na mkpu ahụ n'oge ahụ na-agbanwe gho mkpu "ukwu," ma mmalite nke oge ahụ aghaghi, site n'ih di mkpa nke amuma, igosi njedebe ya. N'ahuhụ mbu, e kwesiri ka Alakuba mekpaa ndi agha Rom ahuhụ, ndi na-anochi anya United States, ruo otu nari afọ na afọ iri ise. Mkpisi-igodo ahụ (agha Nineveh) na-akara mmalite nke ikwsa mkpu etiti abali, di ka Ememme Opiikwara si eme. N'akwukwo Levitikos iri abuo na ato, e nwere ubochi iri na ise n'etiti Ememme Opiikwara na Pentikost, nke bukwa Ememme Uloikwu. Ubochi iri na ise ahụ n'oge ule nke onyinyo anu ohia di na United States kwekoru n'otu nari afọ na afọ iri ise nke mkpa ahuhụ di n'ahuhụ mbu. Iri na ise bu otu uzọ n'uzo iri nke otu nari afọ na afọ iri ise.

Ubochi iri na ise ahụ (otu nari afọ na afọ iri ise) na-agwu mgbe afọ nari ato na iri itoolu na otu na ubochi iri na ise ahụ malitere. Ebe o bu na kemgbe Oktoba 22, 1844 oge amuma adikwaghi ire, ya mere otu nari afọ na afọ iri ise ahụ nke ahuhụ bu ihe nnochianya nke ubochi iri na ise nke Levitikos iri abuo na ato nke na-amalite site n'emume opi, nke e mesiri, ubochi ise gachara, n'irigo elu nke okoloto, nke e mesirikwa, ubochi ise gachara, n'ikpe nke Ubochi MkpuchisMmehie, nke e mesirikwa site n'ubochi ise ruo n'iwusa mmuo nke Pentikost.

N'ebe ahụ ka "awa, na otu ubochi, na otu onwa, na otu afọ, iji gbuo uzọ nke ato nke mmadu" malitere. "Awa" ahụ bu awa nke nnukwu ala oma jijiji, nke bu iwu Uka. "Ubochi" ahụ bu ubochi nkweghachi ugwo nke Onyenwe anyi mgbe a na-agbopu Choochi Ndi Adventist nke Ubochi Nke Asaa nke Laodisia n'onu Onyenwe anyi.

N'ih na ha bu mba efuola ndumodu, o dighikwa nghota o bula di n'ime ha. O buru na ha bu ndi amamihe, na ha ghota ihe a, na ha tlee ogwugwu ha! Olee otu otu ga-esi chuso otu puku, mmadu abuo emekwa ka puku iri gbaa oso, ma o buru na Nkume ha eregha ha, ma Jehova enyefebeghi ha n'aka? N'ih na nkume ha adighi ka Nkume anyi, obuna ndi iro anyi onwe ha bu ndi ikpe. N'ih na osisi vain ha sitere n'osisi vain Sodom, na n'ubi Gomora: mkpuru vain ha bu mkpuru ilu, uyoko ha dikwa ilu: Mmanyana ha bu nsi nke dragon, na egbu egbu obi ojoo nke ajuala. O bugh na edobere ihe a n'ulo nkwaoba ihe n'ebe m no, ma mechie ya akara n'etiti aku m? Njemegide na nkweghachi ugwo bu nke m; ukwu ha ga-asoghari n'oge ya kwesiri ekwes: n'ih na ubochi odachi ha di nso, ihe ndi ga-abiakwasị ha na-eme ngwa ngwa. N'ih na Jehova ga-ekpe ndi Ya ikpe, O ga-enwekwa ebere n'ebe ndi ohu Ya no, mgbe O huru na ike ha agwula, na o dighi onye a kpachiri akpachi, ma o bu nke foduru. O ga-asikwa, Ole ebe chi ha no, nkume ha nke ha tukwasiri obi na ya? Deuteronomi 32:28-37.

“Elekere” nke ala oma jijiji ahụ bu “ubochi nke odachi ha.” O bu ikpe nke ndi no n’ime Adventism ndi na-enweghi nghota banyere ihe omuma nke a na-amuba n’ubochi ikpeazu. Ha ahoroala nkume ugha ka ha wuo ulo ha n’elu ya, ma n’eziokwu, nkume ha bu aja.

“Ido aka na nti abiawo: E kwesighi ikwe ka ihe o bu bata nke ga-akpaghasi ntoala nke okwukwe ahụ nke anyi na-ewuli kemgbe ozi ahụ bira na 1842, 1843, na 1844. Anọ m n’ime ozi a, ma kemgbe ahụ nile anowo m n’ihu uwa, na-adị eziokwu nye ihè ahụ Chineke nyere anyi. Anyi ebughi n’obi iwepu ukwu anyi n’elu ikpo okwu ahụ e debere ha n’elu ya ka anyi na-achọ Onyenwe anyi ubochi n’ubochi n’ekpere siri ike, na-achọ ihè. Unu chere na m puru ihapu ihè ahụ Chineke nyere m? O ga-adị ka Nkume Ebigbi Ebi. O na-eduzi m kemgbe e nyere ya.” Review and Herald, April 14, 1903.

“Onwa” ahụ na-anochi anya onwa mbu.

Nuriani onu mgbe ahụ, unu umu Zayon, nuriakwa onu n’ime Onyenwe anyi Chineke unu: n’ihi na O nyewo unu mmiri ozuzo mbu n’oke kwesiri ekwesi, O ga-emekwa ka mmiri ozuzo dakwasị unu, mmiri ozuzo mbu na mmiri ozuzo ikpeazu, n’onwa mbu. Ebe izo oka ga-ajuputa na oka wit, ebe a na-azọ mkpuru vain na mmanu ga-ajubiga okè na mmanya na mmanu. Aga m eweghachikwara unu afo ndi igurube riri, na cankerworm, na caterpillar, na palmerworm, nnukwu agha m nke m zitere n’etiti unu. Unu ga-erikwa nri n’uba, wee ju afo, too aha Onyenwe anyi Chineke unu, Onye mesoro unu ihe itunanya: ndi m agaghikwa eme ihere ma oli. Unu ga-amakwa na m no n’etiti Izrel, na na Abụ m Onyenwe anyi Chineke unu, o dighikwa onye ozo: ndi m agaghikwa eme ihere ma oli. Joel 2:23–27.

“N’oge” nke iwu Uka Uka, Alakuba nke ahuhu nke ato na-aku n’atughi anya ya, ma Adventism nke Laodisia na-eme ihere n’ihi na ha atukwasiwokwute nke agwo obi. N’oge ahụ, n’onwa mbu, a na-awusa mmiri ozuzo ikpeazu n’elu otu ndi e mere ka ha di ocha. N’ebe ahụ, a na-egbu United States, mgbe ahuhu sitere na Nashville gaa n’ihu gasiri. Ahuhu ahụ nke bu mbibi nke obodo di iche iche amalite, ma n’oge iwu Uka Uka ka United States na-akwusi (a na-egbu ya) dika alaeze nke isii nke amuma Akwukwo Nso, na-ebute oge ule oyiyi nke anu ohia nye uwa, nke na-akwusi mgbe alaeze nke asato rutere na njedebe ya, na-enweghi onye ga-enyere ya aka (a na-egbu ya).

Yufretis

A na-ejikota Osimiri Yufretis n’uzo ihe nnochianya na Alakuba, ma Yufretis putara, “imi mkpuru, ma o bu igbawa puta.” N’ihe ojo nke abuo, a tohapuru ifufe anọ ndi ahụ e kegidere n’akuku Yufretis.

Mmuo-ozu nke isii wee fuo opi ya, m wee nu olu sitere na mpi anọ nke ebe-ichu-aja olaedo nke di n’ihu Chineke, na-asị mmuo-ozu nke isii ahụ nke nwere opi, Tohapu mmuo-ozu anọ ahụ ndi e kekoro n’akuku nnukwu osimiri Yufretis. A tohapukwara mmuo-ozu anọ ahụ, ndi e doziri maka otu awa, na otu ubochi, na otu onwa, na otu afo, ka ha gbuo otu uzo n’uzo ato nke mmadu. Mkpughe 9:13–15.

Yufretis nochiri anya okè di n’owuwa anyanwu nke Ala Nkwa ahụ, ma Alakuba bu “umu nke owuwa anyanwu” n’amuma. Agwa amuma ha bu na a na-egbochi ha ma mesia hapu ha, malite na

Hega ka Sera gbochiri ya.

Chineke wee si, Sera, nwunye gi, ga-amuriri gi nwa nwoke; i ga-akpokwa aha ya Aizik: m ga-eme ka ogbugba ndu m guzosie ike n'ebe o no di ka ogbugba ndu ebigi ebi, na n'ebe mkporu ya no mgbe o gachara. Ma banyere Ishmel, anwo m ariri gi: lee, agozila m ya, m ga-emekwa ka o mubaa mkporu, ma ga-amubawanye ya nke ukwu; o ga-amu ndi-isi iri na abuo, m ga-emekwa ya nnukwu mba. Jenesis 17:19, 20.

E mere ka a miri Ishmael imi mkporu, ma Yufretis putara imi mkporu. N'isi njedebe amuma nke otu nari afu na afu iri ise nke ahuhu nke odachi mbu, amuma nke otu awa, otu ubochi, otu onwa na otu afu malitere mgbe a tohapuru Islam ka o gbuo otu uzọ n'uzo ato nke mmadu. N'oge iwu Sunday, e gburu alaeze nke isii nke amuma Bible, o bukwa otu uzọ n'uzo ato nke Rom oge a. E jidere Islam azu n'ubochi Ogot 11, 1840, n'oge e nyere ozi mmuo ozi mbu ike, a tohapukwara ya n'oge e nyere ozi mmuo ozi nke ato ike na 9/11.

N'ubochi 9/11, ikara akara nke otu nari puku iri ano na ano malitere dika ikpe nke ndi nwuru anwu kwusiri, ma ikpe nke ndi di ndu malite. Mgbe e tohapuru Islam nke ahuhu nke ato n'ubochi 9/11, e wee jide ya ozugbo n'oge ikara akara ahu.

“E nyere ohu a n'afu 1847 mgbe naani mmadu ole na ole n'ime umunna Advent ka na-edebe Ubochi Izuike, ma n'ime ndi a, o bukwa naani ole na ole ka chere na idebe ya di oke mkpa iji doputa akara nkewa n'etiti ndi Chineke na ndi na-ekweghi ekwe. Ugbu a a na-amalite ihu mmezu nke ohu ahu. 'Mmalite nke oge nsogbu ahu,' a kporo aha ya ebe a, adighi ezo aka n'oge mgbe a ga-amalite iwusa ihe otiti ndi ahu, kama o na-ezo aka n'oge di mkpirikpi tupu a wusa ha, mgbe Kraist no n'ebe nsu. N'oge ahu, mgbe oru nzoputa na-eru ngwucha, nsogbu ga na-abiakwasu uwa, mba di iche iche ga-ewekwa iwe, ma a ga-edobe ha n'uchekwa ka ha ghara igbochi oru nke mmuo ozi nke ato. N'oge ahu 'mmiri ozuzo nke ikpeazu,' ma o bu ume ohuru sitere n'ihu Onyenwe anyi, ga-abia, iji nye olu ukwu nke mmuo ozi nke ato ike, ma kwadebe ndi nsu ka ha guzosie ike n'oge a ga-awusa ihe otiti asaa ikpeazu.” Early Writings, 85.

“Oge di mkpirikpi” nke na-eduga n'imechi oge amara bu oge nke “Kraist no n'ebe nsu,” na “na-emechi” “oru nzoputa.”

“N'usoro ofufe ihe-nlereanya ahu, nke bu onyinyo nke aja na okwa-nchu-aja nke Kraist, ime ka ebe nsu ahu di ocha bu oru ikpeazu nnukwu onye nchujaja na-aru n'usoro oru afu kwa afu. O bu oru mmechi nke mkpuchi mmehie—iwepu ma o bu ikpofu mmehie n'Izrel. O na-egosiputa tupu oge eruo oru mmechi n'ozi nchujaja nke Nnukwu Onye Nchujaja anyi no n'elugwe, n'iwepu ma o bu ihichapu mmehie nke ndi Ya, nke e deko n'akwukwo ndeko nke elugwe. Oru a gunyere oru nyocha, oru ikpe; ma o na-ebukwa uzọ ozugbo tupu obibia Kraist n'igwe ojii nke elugwe n'ike na n'ebube di ukwu; n'ihu na mgbe O bira, a gaara ekpebiela ikpe o bu. Jizos kwuru, si: 'Ugwu oru M di n'aka M, inye onye o bu dika oru ya si di.' Mkpughe 22:12. O bu oru ikpe a, nke na-ebute uzọ ozugbo tupu obibia nke ugboro abuo ahu, ka e kwusara n'ozi mmuo ozi mbu nke Mkpughe 14:7: 'Tupu egwu Chineke, nyekwanu Ya otuto; n'ihu na awa ikpe Ya eruo.’” The Great Controversy, 352.

“Ihichapu mmehie nke ndi Ya” na-eme n'oge ikpe nke ndi di ndu.

Ya mere, chegharianu, gbanweenukwa, ka e hichapu mmehie unu, ka oge ume oghuru wee si n'ihu Onyenwe anyi bia; O ga-ezikwa Jisos Kraist, Onye e buru uzọ kwusara unu: Onye eluigwe ga-anabata ruo oge mweghachi nke ihe niile, nke Chineke kwuru site n'onu ndi amuma Ya niile di nsọ kemge uwa malitere. Olu Ndiọzi 3:19–21.

Ka mmadu nwee ike icheghari, o ga-adi ndu, ncheghari ahukwa nke Pita na-ekwu maka ya n'ebe a n'ozuzu ya nke zuru oke na-eme mgbe “oge ume oghuru ga-abia.” Ezumike na ume oghuru ahụ bu mmiri ozuzo nke ikpezụ, nke malitere mgbe mmuo ozi di ike nke Mkpughe iri na asato siri n'eluigwe rịdata ime ka ebube Ya mune uwa. Mmuo ozi ahụ di ike bukwa mmuo ozi mbu nke Ogost 11, 1840, nke rịdatara mgbe e jidere Alakuba, mmuo ozi ahukwa abughi “onye ozọ o bula kari Jisos Kraist.” “Ume oghuru” ahụ na “oge mweghachi nke ihe niile” na-amalite site n'ihapu Alakuba ka o kpasuo mba di iche iche iwe, ma e mesia jide ya mgbe a na-akara puku mmadu otu nari na iri anọ na anọ akara. 9/11 na-akara oge ume oghuru na ezumike ahụ, nke bu mmiri ozuzo nke ikpezụ, o na-akara kwa oge nke “mweghachi nke ihe niile.” Ihe a na-eweghachi n'ime nzuko uka ahụ, nke kemge nnupuisi nke 1863 buruwo uka na-alu ogu, ma nke ga-abu uka na-emeru emeru, bu oge akara nke puku mmadu otu nari na iri anọ na anọ ahụ.

Nzuko-nsọ na-alu agha bu ngwakota nke oka wit na ahijia ojoo, ma Nzuko-nsọ mmeri bu onyinye mkpuru mbu nke oka wit nke Pentikost. 9/11 bu oge mbu Belam tiri inyinya-ibu ahụ, ma Belam (United States) malitere agha zuru uwa onu megide iyi oha egwu ozugbo mgbe mwakpo mberede ahụ gasiri. Inyinya-ibu Belam nochiri anya ahuhu ato ndi mejuputara ahuhu nke ato, bukwa ndi na-agba n'otu ahiri na ozi ndi mmuo-ozu ato ahụ. Ya mere, a na-achikwa ahuhu ato ahụ n'amuma site na nzokwu ato nke ndi mmuo-ozu ato ahụ. N'ihu nke a, oge nke abuo Belam tiri inyinya-ibu ahụ, o bu ime ka o buru ugboro abuo, dika o na-adi mgbe niile n'nzokwu nke abuo. N'etiti ubi vain abuo nke ala ebube ahụ nke oge ochie nke nkiti na nke ogbara oghuru nke ime mmuo, Islam tiri Izrel na Oktoba 7, 2023, ma e tinyere ozugbo mgbochi n'elu Gaza, mgbe ahukwa Islam ga-atikwa Nashville.

Mwakpo Nashville bu nke abuo n'ime mwakpo abuo ahụ a turu n'atughi anya nke, n'igba-ama Balaam, na-eme n'etiti ubi vain. Nashville na-akara waymark amuma ahụ mgbe ozi mkpu etiti abali na-ejikota na mmuo-ozu nke abuo. Ozi mkpu etiti abali na-amalite mgbe umuazu Kraist abuo ya, (na-anochi anya ozi mmuo-ozu nke abuo) tohapuru inyinya ibu ahụ na mmalite nke nbata mmeri ahụ. Njem ije ahụ n'ikpezu na-eduga n'obe, nke na-anochi anya ala oma jijiji nke iwu ubochi Sonde na-abia n'oge na-adighi anya, ebe akwuna Rom na-emeru alaeze nke isii nke amuma Akwukwo Nso, mgbe e chefuru ya n'akuko ihe mere eme nke United States.

Mgbe akwuna ahụ malitere ibu abu ya n'iwu Uka Ubochi Sonde, a ga-adila emeghariri agha Nineveh, a ga-adikwala atughariri igodo ahụ nke na-akara mmeghe oge ule nke onyinyo anu oha n'uwa. Agha Nineveh bu njedebe nke ikwusa mkpu etiti abali, nke na-esite mgbe ahụ gbanwee buru nnukwu mkpu nke mmuo-ozu nke ato. Mmalite nke oge ahụ, nke mwakpo mberede a wakwasiri Nashville na-akara, ga-abukwala nke agha Nineveh gosiputara n'udi amuma; n'ihu na Jizos, dika Alfa na Omega, na-egosi njedebe mgbe niile site na mmalite. Mwakpo Nashville ahụ ga-enwe, site n'ihe amuma chorọ, akuku nke mmeri Rom meriri Peasia nke na-enye Islam ohere ijuputa uwa n'ochichiri. Donald Trump bu akara nke onyinyo Rom, ya mere o ga-emeru n'agha

Nineveh nke ejikọtara na mwakpo Nashville ahụ, ma ike ya iguzogide iju mmiri nke Islam ga-adirila emebiela.

Agha ahụ Ronald Reagan gara nke oma merie n'afọ 1989 bụ agha oyi nke malitere na njedebe nke Agha Uwa nke Abu. Agha oyi Trump bụ agha Panium, o na-edugakwa n'Agha Uwa nke Atọ n'iwu Sunday, nke e jirila agha Actium na kwa agha Nineveh gosiputa di ka udi ya. Agha oyi Trump, nke agha Panium nochiri anya ya, na-eduga n'ikwatu "mgbidi" nke nkewa di n'etiti uka na ochichi n'Iwu Nso, dika e gosiri ya n'ikwatu "mgbidi" Berlin n'afọ 1989.

Nashville na-anochi anya ebe inyinya ibu Belam na-akugide ukwu Belam n'ahụ mgbidi, si otu a na-akowa mmebi na-akuda mmadu n'akuku mgbidi ahụ. Oge nke mkpu etiti abali na-amalite site n'otu ihe omume nke na-akuda n'ime mgbidi nkewa di n'Iwu Ochichi, si otu a na-akara mmalite nke iwulite oiyi nke anu ohia ahụ (ngwakota nke uka na ochichi) site n'otu ihe ncheta uzọ nke na-anochi anya idoda mgbidi nkewa ahụ n'ogwugwu iwulite oiyi nke anu ohia ahụ. Donald Trump ga-ekwu okwu n'amuma site n'otu iwu nchikwa nke na-anochi anya ikwu okwu ahụ n'iwu Ubochi Uka, dika e si anochi ya anya site n'Iwu Alien and Sedition nke 1798. N'ebe ahụ ka o ga-emeru ndi globalist nke otu Democratic na ndi ibe ha bu ndi globalist RINO nke otu Republican. Mmeri ya n'ebe ndi iro ahụ e ji Peasia anochi anya n'agha Nineveh no ga-eme ka akuku abuo nke agha ndoro ndoro ochichi ahụ daa mbà n'ike di mkpa iji guzogide igurube nke Islam nke ga-agbasa n'ala ahụ. Ukwu Trump e gburu agbugbu bu mgbidi ahụ na mmalite nkwsa nke mkpu etiti abali nke na-eduga na mgbidi ahụ n'ogwugwu.

Anyi ga-aga n'ihu na-atule ahuhu ato ndi a n'isiokwu na-esonu.